

Ročník 1986

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 23

Vydána dne 6. listopadu 1986

Cena Kč

OBSAH:

70. Zákon Slovenskej národnej rady o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcii
71. Zákon Slovenskej národnej rady o Slovenskej obchodnej inšpekcii
72. Zákon Slovenskej národnej rady, ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva
73. Zákon Slovenskej národnej rady o umelom prerušení tehotenstva
74. Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky, ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva

70

ZÁKON

Slovenskej národnej rady

z 23. októbra 1986

o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcii

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

(1) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia je orgánom štátnej správy podriadeným Ministerstvu poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky; člení sa na ústredný inšpektorát a jemu podriadené krajské inšpektoráty.

(2) Na čele Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie je ústredný riaditeľ, ktorého vymenúva, riadi a odvoláva minister poľnohospodárstva a výživy Slovenskej socialistickej republiky. Na čele krajského inšpektorátu je riaditeľ, ktorého riadi ústredný riaditeľ.

(3) Sídla krajských inšpektorátov určuje ústredný riaditeľ.

(4) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia je rozpočtovou organizáciou.

§ 2

(1) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia kontroluje v organizáciách, ktoré vyrábajú, nakupujú, skladujú, dopravujú alebo predávajú poľnohospodárske, potravinárske,¹⁾ kozmetické, mydlárske, saponátové alebo tabakové výrobky,

a) či tieto výrobky zodpovedajú

1. akosti určenej právnym predpisom, technickou normou alebo iným záväzným spôsobom;
2. akostným a hmotnostným podmienkam, za ktorých bola určená ich cena,

b) či sa pri výrobe potravinárskych,¹⁾ kozmetických, mydlárskych, saponátových a tabakových výrobkov (ďalej len „potravinárske výrobky“) a pri nákupe, skladovaní, doprave a predaji poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov dodržiavajú podmienky určené na zabezpečenie akosti, vrátane zdravotnej nezávadnosti týchto výrobkov, najmä predpísané receptúry, technologické postupy, podmienky pre skladovanie a dopravu a požiadavky na osobnú hygienu a hygienickú nezávadnosť prevádzky,

c) či sa nepoužívajú neoverené meradlá, ak overeniu podliehajú, alebo meradlá nezodpovedajú štátnym alebo odborovým technickým normám alebo iné závadné prístroje a zariadenia ovplyvňujúce akosť poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov.

(2) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia pri svojej kontrolnej činnosti posudzuje tiež vplyv obalov a iných činiteľov na akosť poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov.

§ 3

(1) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia

- a) zisťuje v kontrolovaných organizáciách nedostatky, ich príčiny a osoby zodpovedné za ich vznik alebo trvanie; podľa povahy vecí zisťuje príčiny nedostatkov a osoby zodpovedné za vznik alebo trvanie týchto nedostatkov aj v orgánoch, ktoré riadia kontrolované organizácie (ďalej len „nadriadené orgány“),
- b) vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov, ich príčin a škodlivých následkov a ukladá, prípadne navrhuje opatrenia na ich odstránenie; pri zistení hrubých nedostatkov alebo nedostatkov, ktorých odstránenie nie je možné v rámci pôsobnosti kontrolovanej organizácie, vyžaduje urobiť nápravu od nadriadeného orgánu,
- c) zabezpečuje a vykonáva systematickú kontrolu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin,

d) zovšeobecňuje poznatky z výkonu kontroly, oboznamuje s nimi nadriadené orgány a odporúča im opatrenia na zlepšenie starostlivosti o akosť poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov,

e) predchádza vzniku nedostatkov najmä včasným odhaľovaním ich príčin, výchovným pôsobením a uverejňovaním výsledkov kontrol,

f) vykonáva na overenie akosti poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov rozbery ich vzoriek a na ich základe vydáva posudky a osvedčenia o akosti týchto výrobkov, ktoré sú záväzné pre zúčastnené organizácie a občanov a pre orgány štátnej správy,

g) ukladá sankčné a iné opatrenia podľa tohto zákona.

(2) Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia pri zisťovaní príčin nedostatkov vykonáva potrebné šetrenia tiež v ostatných organizáciách ovplyvňujúcich akosť poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov.

§ 4

(1) Pracovníci Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie poverení plnením jej kontrolných úloh (ďalej len „inšpektori“) sú pri kontrole oprávnení

a) vstupovať do priestorov kontrolovaných organizácií, nadriadených orgánov a do priestorov organizácií uvedených v § 3 ods. 2,

b) požadovať od príslušných pracovníkov kontrolovaných organizácií, nadriadených orgánov a od príslušných pracovníkov organizácií uvedených v § 3 ods. 2 potrebné doklady, údaje a písomné alebo ústne vysvetlenie,

c) odoberať na náklad kontrolovaných organizácií potrebné vzorky poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov na posúdenie ich akosti a používať na náklad týchto organizácií zariadenia ich technickej kontroly,

d) požadovať od príslušných vedúcich pracovníkov kontrolovaných organizácií, prípadne nadriadených orgánov, aby v určenej lehote odstránili zistené nedostatky, ich príčiny a škodlivé následky alebo aby na ich odstránenie neodkladne vykonali nevyhnutné opatrenia a podali o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcií.

(2) Pri plnení úloh podľa tohto zákona sa inšpektori preukazujú preukazmi Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie.

§ 5

(1) Ústredný riaditeľ a riaditelia krajských inšpektorátov sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení priberať k účasti na kontrole odborných

¹⁾ ČSN 56 0000 — Základné potravinárske názvoslovie.

pracovníkov iných orgánov a organizácií, ak je to odôvodnené osobitnou povahou kontrolovanej činnosti, a požadovať ich uvoľnenie najdlhšie na desať pracovných dní v roku. Účasť týchto pracovníkov na kontrole sa považuje za činnosť vo všeobecnom záujme;²⁾ uvoľňujúci orgán alebo organizácia sú povinné poskytnúť im náhradu mzdy. O podmienkach účasti na kontrole sa ústredný riaditeľ alebo riaditeľ krajského inšpektorátu vopred dohodne s príslušným orgánom alebo organizáciou.

(2) Odborní pracovníci pribratí k účasti na kontrole majú práva a povinnosti podľa tohto zákona v rozsahu poverenia daného im Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou inšpekciou. Týmto poverením sa preukazujú pri plnení svojich úloh.

§ 6

(1) Kontrolované organizácie, nadriadené orgány, ako aj organizácie uvedené v § 3 ods. 2 sú povinné umožniť inšpektorom a odborným pracovníkom pribratým k účasti na kontrole plniť ich úlohy súvisiace s výkonom kontroly.

(2) Príslušní vedúci pracovníci kontrolovaných organizácií, prípadne nadriadených orgánov sú povinní v určenej lehote odstrániť zistené nedostatky, ich príčiny a škodlivé následky alebo neodkladne vykonať nevyhnutné opatrenia na ich odstránenie a podať o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekciei.

§ 7

(1) Inšpektor na základe vykonanej kontroly

a) zakáže do urobena nápravy

1. výrobu potravinárskych výrobkov, nákup, dodávku, predaj alebo použitie týchto výrobkov alebo surovín na ich výrobu alebo poľnohospodárskych výrobkov, ak sú tieto výrobky alebo suroviny zdravotne závadné alebo inak akostne vadné;

2. používanie neoverených meradiel, ak overeniu podliehajú, alebo meradiel nezodpovedajúcich štátnym alebo odborovým technickým normám a používanie iných závadných prístrojov a zariadení ovplyvňujúcich akosť poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

b) preradí do zodpovedajúcej akostnej triedy poľnohospodárske a potravinárske výrobky, ktoré boli do akostnej triedy nesprávne zaradené.

(2) Opatrenie podľa odseku 1 oznámi inšpektor ústne príslušnému vedúcemu pracovníkovi kon-

trolovanej organizácie a neodkladne o ňom urobí písomný záznam.

(3) Ak nesúhlasí kontrolovaná organizácia s uloženým opatrením, môže proti nemu podať námietky, ktoré sa uvedú v zázname podľa odseku 2, alebo ich môže podať písomne najneskôr do troch dní. Podané námietky nemajú odkladný účinok. O podaných námietkach neodkladne rozhodne riaditeľ krajského inšpektorátu, a ak opatrenie podľa odseku 1 uložil inšpektor ústredného inšpektorátu, ústredný riaditeľ. Písomné vyhotovenie rozhodnutia o námietkach sa doručuje kontrolovanej organizácii a je konečné.

§ 8

Ústredný riaditeľ a riaditelia krajských inšpektorátov sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení ukladať organizáciám za porušenie cenových predpisov dodatkové odvody ustanovené osobitným predpisom.³⁾

§ 9

(1) Riaditeľ krajského inšpektorátu môže na základe zistenia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie, ktorý zavinene

a) poruší akosť poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

b) nedodržiava určené podmienky pre dopravu alebo skladovanie poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

c) nedodržiava určený technologický postup alebo predpísaný receptúru pri výrobe potravinárskych výrobkov,

d) spôsobí, že organizácia neplní povinnosti pri vykonávaní technickej kontroly akosti poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

e) porušuje predpisy alebo opatrenia pre riadenie a kontrolu akosti poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

f) používa neoverené meradlá, ak overeniu podliehajú, alebo meradlá nezodpovedajúce štátnym alebo odborovým technickým normám alebo iné závadné prístroje a zariadenia ovplyvňujúce akosť poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,

g) nedodržiava určené požiadavky na osobnú hygienu alebo hygienickú nezávadnosť prevádzky,

h) porušuje iné podmienky určené na zabezpečenie akosti, vrátane zdravotnej nezávadnosti

²⁾ § 124 ods. 1 Zákonníka práce.

³⁾ § 9 zákona č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu.

Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1985 Zb. o štátnom riadení cien.

Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 118/1985 Zb. o vykonávaní dodatkových odvodov národnými výbormi a rozpočtovými a príspevkovými organizáciami riadenými ústrednými orgánmi Slovenskej socialistickej republiky a národnými výbormi v oblasti cien.

poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov.

1) nesplní alebo spôsobí, že nebolo splnené opatrenie na nápravu zistených nedostatkov.

2) poruší rozhodnutie vydané podľa § 7 ods. 1. pokarhanie alebo pokutu až do výšky 5000 Kčs.

[2] Inšpektor na základe svojho zistenia pri kontrole môže uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie za menej závažné zavinené porušenie povinností uvedených v odseku 1 pokutu až do výšky 200 Kčs bez ďalšieho prejednanja, ak bolo porušenie povinností spoľahlivo zistené a pracovník je ochotný pokutu zaplatiť. Proti uloženiu takejto pokuty sa nemožno odvolať; o tom musí byť pracovník vopred poučený. Inšpektor je oprávnený uloženú pokutu vybrať; na jej uloženie a vybratie použije bloky, ktoré sa používajú na ukladanie a vyberanie pokút v blokovom konaní o priestupkoch.

[3] Riaditeľ krajského inšpektorátu môže uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie, ktorý mári, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, poriadkovú pokutu až do výšky 1000 Kčs, a to aj opätovne.

[4] Pokarhanie, pokutu alebo poriadkovú pokutu nemožno uložiť tomu, kto bol za to isté konanie postihnutý podľa iných právnych predpisov.

[5] Pokarhanie, pokutu alebo poriadkovú pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

§ 10

[1] Riaditeľ krajského inšpektorátu môže na základe zistenia Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcie uložiť kontrolovanej organizácii, ktorá

- a) dodá poľnohospodárske alebo potravinárske výrobky vadnej akosti,
- b) neplní povinnosti pri vykonávaní technickej kontroly akosti poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov,
- c) závažným spôsobom poruší určený technologický postup alebo predpísanú receptúru pri výrobe potravinárskych výrobkov alebo určené podmienky pre dopravu alebo skladovanie poľnohospodárskych alebo potravinárskych výrobkov.

pokutu až do výšky 50 000 Kčs.

[2] Pokutu nemožno organizácii uložiť, ak jej bola za to isté konanie uložená pokuta podľa iných právnych predpisov.

[3] Pokutu možno uložiť organizácii do jedného roka odo dňa, keď Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia zistila porušenie povinnosti, najneskoršie však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

§ 11

[1] Pri určení výšky pokuty a poriadkovej pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania a u pracovníka kontrolovanej organizácie aj na mieru zavinenia.

[2] O odvolaní proti uloženiu pokarhania, pokuty alebo poriadkovej pokuty rozhoduje ústredný riaditeľ.

[3] Pokuty a poriadkové pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej socialistickej republiky.

§ 12

[1] Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia plní svoje úlohy plánovite. Pri svojej činnosti spolupracuje

- a) s národnými výbormi a ich aktívmi, s inými štátnymi orgánmi a so socialistickými organizáciami, najmä s orgánmi vonkajšej kontroly, štátneho skúšobníctva, hygienickej služby a veterinárnej starostlivosti,
- b) s orgánmi spoločenských organizácií, najmä Revolučného odborového hnutia, Socialistického zväzu mládeže a Zväzu družstevných roľníkov.

[2] Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia sa pri svojej činnosti opiera o skúsenosti a iniciatívy pracujúcich a využíva ich stažnosti, podnety a oznámenia.

[3] Orgány a organizácie uvedené v odseku 1 pism. a) poskytujú Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej inšpekcii podklady, údaje a vysvetlenia nevyhnutné pre jej kontrolnú činnosť. Ak to vyžaduje povaha vecí, najmä pri zisťovaní príčin nedostatkov, poskytujú jej kontrolné orgány a orgány štátneho skúšobníctva, hygienickej služby a veterinárnej starostlivosti tiež potrebnú odbornú pomoc.

[4] Ak Slovenská poľnohospodárska a potravinárska inšpekcia pri kontrole zistí skutočnosti, na základe ktorých je potrebné urobiť opatrenia, ktoré sú v právomoci iných orgánov, oznámi ich týmto orgánom.

§ 13

Ustanovenia § 2 až 7 a § 12 platia primerane i pre kontrolu akosti poľnohospodárskych výrobkov predávaných občanmi nákupným organizáciám. Predávajúcemu občanovi, ktorý pri tejto kontrole mári, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, možno uložiť poriadkovú pokutu obdobne podľa ustanovení tohto zákona o poriadkovej pokute.

§ 14

Ak neustanovuje tento zákon inak, vzťahujú sa na ukladanie pokarhania, pokuty alebo poriadkovej pokuty všeobecné predpisy o správnom konaní.

V ostatných prípadoch sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú.

§ 15

Tento zákon sa nevzťahuje na:

a) kontrolu akosti

1. osiva, sadiva, škólkárskych výpestkov, krmív, krmných zmesí a surovín na ich výrobu a násadových vajec;
2. chovných a úžitkových zvierat, rybných násad, rybných plôdikov a ikier;
3. piemenných zvierat;
4. liečivých rastlín.

b) kontrolu akosti poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov v útvaroch a zariadeniach ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov a v objektoch Správy federálnych hmotných rezerv.

§ 16

Týmto zákonom nie je dotknutá pôsobnosť orgánov, prípadne organizácií, ktoré kontrolujú

akosť alebo zdravotnú nezávadnosť poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov podľa osobitných predpisov.⁴⁾

§ 17

Posudky a osvedčenia vydané Českou poľnohospodárskou a potravinárskou inšpekciou v rámci jej pôsobnosti vo veciach uvedených v § 3 ods. 1 písm. f) platia aj v Slovenskej socialistickej republike.

§ 18

Ustanovenia zákona č. 122/1962 Zb. o štátnej poľnohospodárskej, potravinárskej a obchodnej inšpekcii v znení zákona č. 31/1968 Zb., ak sa týkajú Štátnej inšpekcie akosti poľnohospodárskych výrobkov a Štátnej inšpekcie akosti výrobkov potravinárskeho priemyslu, sa v Slovenskej socialistickej republike zrušujú.

§ 19

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1987.

V. Salgovič v. r.

P. Colotka v. r.

⁴⁾ Zákon č. 66/1961 Zb. o veterinárnej starostlivosti.

Zákon č. 61/1964 Zb. o rozvoji rastlinnej výroby v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve.

Zákon SNR č. 110/1972 Zb. o plemenitbe hospodárskych zvierat.

71

Z Á K O N

Slovenskej národnej rady

z 23. októbra 1986

o Slovenskej obchodnej inšpekcii

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

(1) Slovenská obchodná inšpekcia je orgánom štátnej správy podriadeným Ministerstvu obchodu Slovenskej socialistickej republiky; člení sa na ústredný inšpektorát a jemu podriadené krajské inšpektoráty.

(2) Na čele Slovenskej obchodnej inšpekcie je ústredný riaditeľ, ktorého vymenúva, riadi a odvoľáva minister obchodu Slovenskej socialistickej republiky. Na čele krajského inšpektorátu je riaditeľ, ktorého riadi ústredný riaditeľ.

(3) Sídla krajských inšpektorátov určuje ústredný riaditeľ.

(4) Slovenská obchodná inšpekcia je rozpočtovou organizáciou.

§ 2

(1) Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje v organizáciách vykonávajúcich obchodnú činnosť na vnútornom trhu a u občanov predávajúcich tovar na vnútornom trhu

- a) dodržiavanie zásad jednotnej socialistickej obchodnej politiky,
- b) dodržiavanie určeného sortimentu a riadneho zásobovania predajní a prevádzkárni, dodržiavanie času predaja alebo času prevádzky, úrovne obsluhy, vykonávania prebievky tovaru čo do množstva a akosti a dodržiavanie podmienok určených na zabezpečenie akosti, vrátane zdravotnej nezávadnosti tovaru, najmä dodržiavanie noriem výroby a prípravy jedál a nápojov, podmienok pre skladovanie a dopravu tovaru a požiadaviek na osobnú hygienu a hygienickú nezávadnosť prevádzky,
- c) či sa tovar predáva v správnej miere, množstve, hmotnosti, akosti určenej právnym predpisom, technickou normou alebo iným záväzným spôsobom a za platné ceny,
- d) správnosť vykonávania nákupu tovaru organizáciami od občanov,

e) či sa nepoužívajú neoverené meradlá, ak overeniu podliehajú, alebo meradlá nezodpovedajúce štátnym alebo odborovým technickým normám,

f) dodržiavanie ostatných podmienok ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi alebo inými záväznými opatreniami na vykonávanie maloobchodnej a veľkoobchodnej činnosti, poskytovanie obchodných služieb, služieb verejného stravovania, ubytovacích služieb a služieb cestovných kancelárií a na predaj tovaru občanmi.

(2) Slovenská obchodná inšpekcia kontroluje v organizáciách, ktoré sa svojou výrobou alebo inou činnosťou podieľajú na zabezpečovaní potrieb občanov na vnútornom trhu, dodržiavanie akosti a sortimentu tovaru určeného na vnútorný trh a podmienok určených na skladovanie a dopravu tohto tovaru.

§ 3

Slovenská obchodná inšpekcia

- a) zisťuje v kontrolovaných organizáciách nedostatky, ich príčiny a osoby zodpovedné za ich vznik alebo trvanie; podľa povahy vecí zisťuje príčiny nedostatkov a osoby zodpovedné za vznik alebo trvanie týchto nedostatkov aj v orgánoch, ktoré riadia kontrolované organizácie (ďalej len „nariadené orgány“),
- b) vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov, ich príčin a škodlivých následkov a ukladá, prípadne navrhuje opatrenia na ich odstránenie; pri zistení hrubých nedostatkov alebo nedostatkov, ktorých odstránenie nie je možné v rámci pôsobnosti kontrolovanej organizácie, vyžaduje urobiť nápravu od nariadeného orgánu,
- c) zabezpečuje a vykonáva systematickú kontrolu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov a ich príčin,
- d) zovšeobecňuje poznatky z výkonu kontroly, oboznamuje s nimi nariadené orgány a odporúča im opatrenia na zlepšenie riadenia a kontroly a iné opatrenia na zlepšenie práce na príslušných úsekoch,

- e) predchádza vzniku nedostatkov najmä včasným odhaľovaním ich príčin, výchovným pôsobením a uverejňovaním výsledkov kontrol,
- f) vykonáva na overenie akosti tovaru rozboru jeho vzoriek alebo vykonanie týchto rozborov požaduje od príslušných orgánov alebo organizácií; rozbor vykonáva alebo ich vykonanie požaduje na náklad kontrolovaných organizácií, na náklad kontrolovaných občanov len vtedy, ak bola rozborom zistená nezodpovedajúca akosť kontrolovaného tovaru; posudky vydané na základe týchto rozborov sú pre kontrolované organizácie a kontrolovaných občanov záväzné,
- g) ukladá sankčné a iné opatrenia podľa tohto zákona.

§ 4

(1) Pracovníci Slovenskej obchodnej inšpekcie poverení plnením jej kontrolných úloh (ďalej len „inšpektori“) sú pri kontrole oprávnení

a) vstupovať

- do priestorov organizácií vykonávajúcich obchodnú činnosť na vnútornom trhu;
- do expedičných priestorov a skladov organizácií, ktoré sa svojou výrobnou alebo inou činnosťou podieľajú na zabezpečovaní potrieb občanov na vnútornom trhu; pri zisťovaní príčin nedostatkov vstupovať aj do ostatných priestorov týchto organizácií;
- do priestorov nadriadených orgánov,

- b) požadovať od príslušných pracovníkov kontrolovaných organizácií a nadriadených orgánov a od kontrolovaných občanov potrebné doklady, údaje a písomné alebo ústne vysvetlenie,
- c) odoberať na náklad kontrolovaných organizácií alebo kontrolovaných občanov potrebné vzorky tovaru na posúdenie jeho akosti,
- d) požadovať od príslušných vedúcich pracovníkov kontrolovaných organizácií, prípadne nadriadených orgánov, ako aj od kontrolovaných občanov, aby v určenej lehote odstránili zistené nedostatky, ich príčiny a škodlivé následky alebo aby na ich odstránenie neodkladne vykonali nevyhnutné opatrenia a podali o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu Slovenskej obchodnej inšpekcie.

(2) Pri plnení úloh podľa tohto zákona sa inšpektori preukazujú preukazmi Slovenskej obchodnej inšpekcie.

§ 5

(1) Ústredný riaditeľ a riaditelia krajských inšpektorátov sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení priberať k účasti na kontrole odborných pracovníkov iných orgánov a organizácií,

ak je to odôvodnené osobitnou povahou kontrolovanej činnosti, a požadovať ich uvoľnenie najdlhšie na desať pracovných dní v roku. Účasť týchto pracovníkov na kontrole sa považuje za činnosť vo všeobecnom záujme;¹⁾ uvoľňujúci orgán alebo organizácia sú povinné poskytnúť im náhradu mzdy. O podmienkach účasti na kontrole sa ústredný riaditeľ alebo riaditeľ krajského inšpektorátu vopred dohodne s príslušným orgánom alebo organizáciou.

(2) Odborní pracovníci pribratí k účasti na kontrole majú práva a povinnosti podľa tohto zákona v rozsahu poverenia daného im Slovenskou obchodnou inšpekciou. Týmto poverením sa preukazujú pri plnení svojich úloh.

§ 6

(1) Kontrolované organizácie, nadriadené orgány, ako aj kontrolovaní občania sú povinní umožniť inšpektorom a odborným pracovníkom pribratým k účasti na kontrole plniť ich úlohy súvisiace s výkonom kontroly.

(2) Príslušní vedúci pracovníci kontrolovaných organizácií, prípadne nadriadených orgánov, ako aj kontrolovaní občania sú povinní v určenej lehote odstrániť zistené nedostatky, ich príčiny a škodlivé následky alebo neodkladne vykonať nevyhnutné opatrenia na ich odstránenie a podať o nich a o ich výsledkoch v určenej lehote správu Slovenskej obchodnej inšpekcie.

§ 7

(1) Inšpektor na základe vykonanej kontroly zakáže do urobenia nápravy

- nákup, dodávku, predaj alebo použitie tovaru alebo použitie surovín na prípravu jedál alebo nápojov, ak tento tovar alebo suroviny sú zdravotne závažné alebo inak akostne vadné,
- používanie neoverených meradiel, ak podliehajú overeniu, alebo meradiel nezodpovedajúcich štátnym alebo odborovým technickým normám.

(2) Opatrenie podľa odseku 1 oznámi inšpektor ústne príslušnému vedúcemu pracovníkovi kontrolovanej organizácie alebo kontrolovanému občanovi a neodkladne o ňom urobí písomný záznam.

(3) Ak nesúhlasí kontrolovaná organizácia alebo kontrolovaný občan s uloženým opatrením, môže proti nemu podať námietky, ktoré sa uvedú v zázname podľa odseku 2, alebo ich môže podať písomne najneskôr do troch dní. Podané námietky nemajú odkladný účinok. O podaných námietkach neodkladne rozhodne riaditeľ krajského inšpektorátu, a ak opatrenie podľa odseku 1 uložil inšpektor ústredného inšpektorátu, ústredný riaditeľ. Písomné vyhotovenie rozhodnutia o námietkach sa doručuje kontrolovanej organizácii alebo kontrolovanému občanovi a je konečné.

¹⁾ § 124 ods. 1 Zákonníka práce.

§ 8

Ústredný riaditeľ a riaditelia krajských inšpektorátov sú pri plnení úloh podľa tohto zákona oprávnení ukladať organizáciám za porušenie cenových predpisov dodatkové odvody ustanovené osobitným predpisom.²⁾

§ 9

[1] Riaditeľ krajského inšpektorátu môže na základe zistenia Slovenskej obchodnej inšpekcie uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie, ktorý zavinene

- a) nedodržiava určené podmienky pre dopravu alebo skladovanie tovaru,
- b) spôsobí, že organizácia nevykonala pri preberke tovaru kontrolu jeho akosti,
- c) porušuje predpisy alebo opatrenia pre riadenie a kontrolu akosti tovaru,
- d) nedodržiava určený sortiment, určené množstvo, akosť, mieru alebo hmotnosť tovaru a platné ceny,
- e) nedodržiava predpísanú receptúru pri výrobe jedál alebo nápojov,
- f) uzavrie neoprávnené predajňu alebo prevádzkárňu,
- g) používa neoverené meradlá, ak overeniu podliehajú, alebo meradlá nezodpovedajúce štátnym alebo odborovým technickým normám,
- h) nedodržiava určené požiadavky na osobnú hygienu alebo hygienickú nezávadnosť prevádzky, prípadne iné požiadavky určené na zabezpečenie zdravotnej nezávadnosti tovaru,
- i) porušuje iné podmienky určené na vykonávanie obchodnej činnosti na vnútornom trhu,
- j) nesplní alebo spôsobí, že nebolo splnené opatrenie na nápravu zistených nedostatkov,
- k) poruší rozhodnutie vydané podľa § 7 ods. 1, pokarhanie alebo pokutu až do výšky 5000 Kčs.

[2] Inšpektor na základe svojho zistenia pri kontrole môže uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie za menej závažné zavinené porušenie povinností uvedených v odseku 1 pokutu až do výšky 200 Kčs bez ďalšieho prejednávania, ak bolo porušenie povinností spoľahlivo zistené a pracovník je ochotný pokutu zaplatiť. Proti uloženiu tejto pokuty sa nemožno odvolať; o tom musí byť pracovník vopred poučený. Inšpektor je oprávnený uložiť pokutu vybrať; na jej uloženie a vybratie použije bloky, ktoré sa používajú na ukládanie a vyberanie pokút v blokovom konaní o priestupkoch.

[3] Riaditeľ krajského inšpektorátu môže uložiť pracovníkovi kontrolovanej organizácie alebo kontrolovanému občanovi, ktorý marí, ruší alebo inak sťažuje výkon kontroly, poriadkovú pokutu až do výšky 1000 Kčs, a to aj opätovne.

[4] Pokarhanie, pokutu alebo poriadkovú pokutu nemožno uložiť tomu, kto bol za to isté konanie postihnutý podľa iných právnych predpisov.

[5] Pokarhanie, pokutu alebo poriadkovú pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

§ 10

Inšpektor môže v blokovom konaní o priestupkoch³⁾ uložiť za priestupok pri predaji tovaru občanmi⁴⁾ pokutu až do výšky 200 Kčs.

§ 11

[1] Riaditeľ krajského inšpektorátu môže na základe zistenia Slovenskej obchodnej inšpekcie uložiť organizácii podieľajúcej sa svojou výrobnou alebo inou činnosťou na zabezpečovaní potrieb občanov na vnútornom trhu, ktorá

- a) dodá výrobky vadnej akosti,
- b) poruší povinnosť dodať výrobky v dohodnutom sortimente,
- c) poruší určené podmienky pre skladovanie alebo dopravu výrobkov,

pokutu až do výšky 50 000 Kčs.

[2] Pokutu nemožno organizácii uložiť, ak jej bola za to isté konanie uložená pokuta podľa iných právnych predpisov.

[3] Pokutu možno uložiť organizácii do jedného roka odo dňa, keď Slovenská obchodná inšpekcia zistila porušenie povinností, najneskoršie však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti.

§ 12

[1] Pri určení výšky pokuty a poriadkovej pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania a u pracovníka kontrolovanej organizácie a u kontrolovaneho občana aj na mieru zavinenia.

[2] O odvolaní proti uloženiu pokarhania, pokuty alebo poriadkovej pokuty rozhoduje ústredný riaditeľ.

[3] Pokuty a poriadkové pokuty uložené podľa tohto zákona sú príjmom štátneho rozpočtu Slovenskej socialistickej republiky.

²⁾ § 9 zákona č. 161/1982 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu.

Nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1985 Zb. o štátnom riadení cien.

Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 118/1985 Zb. o vykonávaní dodatkových odvodov národnými výbormi a rozpočtovými a príspevkovými organizáciami riadenými ústrednými orgánmi Slovenskej socialistickej republiky a národnými výbormi v oblasti cien.

³⁾ § 29 zákona č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistickeho poriadku.

Vyhláška Ministerstva vnútra č. 61/1961 Zb. o blokovom konaní v znení neskorších predpisov.

⁴⁾ § 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode.

§ 13

(1) Slovenská obchodná inšpekcia plní svoje úlohy plánovite. Pri svojej činnosti spolupracuje

- a) s národnými výbormi a ich aktívmi, s inými štátnymi orgánmi a so socialistickými organizáciami, najmä s orgánmi vonkajšej kontroly, štátneho skúšobníctva, hygienickej služby a veterinárnej starostlivosti,
- b) s orgánmi spoločenských organizácií, najmä Revolučného odborového hnutia, Socialistického zväzu mládeže a Československého zväzu žien.

(2) Slovenská obchodná inšpekcia sa pri svojej činnosti opiera o skúsenosti a iniciatívu pracujúcich a využíva ich sťažnosti, podnety a oznámenia.

(3) V súčinnosti s orgánmi spoločenských organizácií prispieva Slovenská obchodná inšpekcia k zvyšovaniu kvalifikácie pracovníkov v obchode, pomáha národným výborom pri školení členov dobrovoľných kontrolných aktívov a taktiež pomáha pri školení dozorných výborov spotrebných družstiev.

(4) Orgány a organizácie uvedené v odseku 1 písm. a) poskytujú Slovenskej obchodnej inšpekcii podklady, údaje a vysvetlenia nevyhnutné pre jej kontrolnú činnosť. Ak to vyžaduje povaha vecí, najmä pri zisťovaní príčin nedostatkov, poskytujú jej kontrolné orgány a orgány štátneho skúšobníctva, hygienickej služby a veterinárnej starostlivosti tiež potrebnú odbornú pomoc.

(5) Ak Slovenská obchodná inšpekcia pri kontrole zistí skutočnosti, na základe ktorých je potrebné urobiť opatrenia, ktoré sú v právomoci iných orgánov, oznámi ich týmto orgánom.

§ 14

Krajské národné výbory sú oprávnené ukladať v záujme ochrany občanov krajským inšpektorátom, najmä pri zostavovaní plánov kontrolnej činnosti, vykonanie kontroly dodržiavania podmienok

- a) vykonávania obchodnej činnosti, najmä dodržiavanie maloobchodných cien, akosti, vrátane zdravotnej nezávadnosti tovaru a požiadaviek na osobnú hygienu a hygienickú nezávadnosť prevádzky,
- b) pri stánkovom predaji, predaji na trhoch a v tržniciach a pri predaji tovaru občanmi,
- c) na základe ktorých boli odbytové strediská reštauračného stravovania zaradené do kategórií a skupín a závody a zariadenia poskytujúce ubytovacie služby do kategórií a tried.

§ 15

Výkon kontroly vykonávania obchodnej činnosti v útvaroch a zariadeniach ozbrojených síl alebo ozbrojených zborov vzájomne dohodnú v súlade s týmto zákonom Ministerstvo obchodu Slovenskej socialistickej republiky, Federálne ministerstvo národnej obrany, Federálne ministerstvo vnútra, Ministerstvo vnútra Slovenskej socialistickej republiky a Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky.

§ 16

(1) Slovenská obchodná inšpekcia tiež kontroluje

- a) v rozsahu dohodnutom medzi Ministerstvom obchodu Slovenskej socialistickej republiky a príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy
 1. predaj liečiv alebo zdravotníckych potrieb vykonávaný organizáciami alebo zariadeniami jednotnej zdravotníckej sústavy;
 2. predaj periodickej tlače vykonávaný organizáciami alebo zariadeniami spojov;
 3. obchodnú činnosť organizácií riadených Ministerstvom kultúry Slovenskej socialistickej republiky,
- b) v rozsahu dohodnutom medzi Ministerstvom obchodu Slovenskej socialistickej republiky a Slovenskou odborovou radou vykonávanie závodného stravovania.

(2) Na kontrolnú činnosť podľa odseku 1 sa primerane vzťahujú ustanovenia § 2 ods. 1, § 3 až 7 a § 13. Na ukladanie pokarhania, pokuty a poriadkovej pokuty sa obdobne použije ustanovenie § 9 a 12.

§ 17

Ak neustanovuje tento zákon inak, vzťahujú sa na ukladanie pokarhania, pokuty alebo poriadkovej pokuty všeobecné predpisy o správnom konaní. V ostatných prípadoch sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní nevzťahujú.

§ 18

Týmto zákonom nie je dotknutá pôsobnosť orgánov, prípadne organizácií, ktoré kontrolujú akosť alebo zdravotnú nezávadnosť tovaru podľa osobitných predpisov.⁵⁾

§ 19

Ustanovenia zákona č. 122/1962 Zb. o štátnej poľnohospodárskej, potravinárskej a obchodnej in-

⁵⁾ Zákon č. 66/1961 Zb. o veterinárnej starostlivosti.
Zákon č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.
Zákon č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve.

speken v znení zákona č. 31 1968 Zb., ak sa týkajú
Statnej obchodnej inšpekcie, sa v Slovenskej socia-
listickej republike zrusujú.

§ 20

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom
1987.

V. Salgavič v. r.

P. Colotka v. r.

72

Z Á K O N

Slovenskej národnej rady

z 23. októbra 1986.

ktorým sa dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Slovenskej národnej rady č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva sa dopĺňa takto:

1. Za § 19 sa vkladajú § 19a a 19b, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 19a

Priestupky

(1) Za priestupok na úseku štátnej ochrany prírody môže uložiť okresný národný výbor občanovi

- a) pokarhanie,
- b) pokutu vo výške uvedenej v odsekoch 2 alebo 3.

(2) Pokarhanie alebo pokutu až do výšky 1000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustí priestupku tým, že

- a) poškodí súčasť prírody v chránených územiach alebo mení zachovaný stav chránených prírodných výtvorov a chránených prírodných pamiatok alebo inak ohrozuje ich stav,
- b) chová bez povolenia chránené živočíchy¹⁾ v zajatí, zbiera, premiestňuje alebo poškodzuje ich vývojové štádiá, ruší alebo inak nepriaznivo zasahuje do ich prirodzeného vývoja alebo životného prostredia,
- c) nevedie predpísané záznamy o chove a spracovaní chránených živočíchov a obchodovaní s nimi alebo vedie tieto záznamy nesprávne,
- d) používa pri dovolenom chytaní alebo usmrcovaní chránených živočíchov prostriedky a za-

riadenia, ktorými ich nemožno chytiť neporušené alebo okamžite usmrtiť,

- e) ničí chránené rastliny alebo chránené časti rastlín²⁾ alebo ich ruší vo vývoji,
- f) neoznámí príslušnému národnému výboru nevyhnutný výrub stromov rastúcich mimo lesa,³⁾ ktoré bezprostredne ohrozovali životy osôb alebo prevádzkyschopnosť všeobecne prospešného zariadenia,
- g) vykonáva činnosť, ktorá nie je dovolená v ochrannom pásme určenom na zabezpečenie chránených území, chránených prírodných výtvorov alebo chránených prírodných pamiatok.

(3) Pokutu až do výšky 5000 Kčs možno uložiť občanovi, ktorý sa dopustí priestupku tým, že

- a) ničí súčasť prírody v chránených územiach alebo zariadenia určené na ich ochranu, ničí chránené prírodné výtvory alebo chránené prírodné pamiatky,
- b) poškodí stromy rastúce mimo lesa³⁾ alebo ich vyrúbe bez povolenia,
- c) bez povolenia usmrcuje alebo chytá chránené živočíchy alebo ničí ich životné prostredie,
- d) ohrozuje chránené živočíchy nad nevyhnutnú mieru pri zásahoch proti škodcom, rastlinným chorobám, burinám a pri hygienických opatreniach,
- e) vyváža bez povolenia do zahraničia chránené živočíchy alebo ich vývojové štádiá,
- f) inak porušuje podmienky ochrany v chránených územiach, na chránených prírodných výtvoroch alebo na chránených prírodných pamiatkach.

(4) Ak sa v tomto zákone neustanovuje inak, platia o priestupkoch a ich prejednávaní všeobecné predpisy.⁴⁾

(5) Pokuta je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil.

1) Vyhláška Predsedníctva Slovenskej národnej rady č. 125/1965 Zb. o ochrane voľne žijúcich živočíchov.

2) Vyhláška Povereníctva školstva a kultúry č. 211/1958 Ú. v., ktorou sa určujú chránené druhy rastlín a podmienky ich ochrany.

3) Vyhláška Ministerstva kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 149/1980 Zb., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o ochrane stromov rastúcich mimo lesa, o postupe pri výnimočnom povolení ich výrubu a o spôsobe využitia drevnej hmoty z týchto stromov.

4) Zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

§ 19b

Pokuty organizáciám

[1] Okresný národný výbor môže uložiť pokutu až do výšky 100 000 Kčs organizácii, ktorá

- a) poškodí súčasť prírody v chránených územiach alebo mení zachovaný stav chránených prírodných výtvorov a chránených prírodných pamiatok alebo inak ohrozuje ich stav,
- b) poškodí stromy rastúce mimo lesa alebo ich vyrúbe bez povolenia, neoznámi príslušnému národnému výboru nevyhnutný výrub stromov rastúcich mimo lesa,⁵⁾ ktoré bezprostredne ohrozovali životy osôb alebo prevádzkyschopnosť všeobecne prospešného zariadenia,
- c) ničí chránené rastliny alebo chránené časti rastlín²⁾ alebo ich ruší vo vývoji,
- d) chová bez povolenia chránené živočíchy¹⁾ v zajatí, zbiera, premiestňuje alebo poškodzuje ich vývojové štádiá, ruší alebo inak nepriaznivo zasahuje do ich prirodzeného vývoja alebo životného prostredia,
- e) nevedie predpísané záznamy o chove a spracovaní chránených živočíchov a obchodovaní s nimi alebo vedie tieto záznamy nesprávne,
- f) používa pri dovoľenom chytaní alebo usmrcovaní chránených živočíchov prostriedky a zariadenia, ktorými ich nemožno chytiť neoporušené alebo okamžite usmrtiť,
- g) vykonáva činnosť, ktorá nie je dovoľená v ochrannom pásme určenom na zabezpečenie chránených území, chránených prírodných výtvorov alebo chránených prírodných pamiatok.

[2] Okresný národný výbor môže uložiť pokutu až do výšky 250 000 Kčs organizácii, ktorá

- a) ničí súčasť prírody v chránených územiach alebo zariadenia určené na ich ochranu, ničí chránené prírodné výtvory alebo chránené prírodné pamiatky,
- b) bez povolenia usmrcuje alebo chytá chránené živočíchy alebo ničí ich životné prostredie,
- c) ohrozuje chránené živočíchy nad nevyhnutnú mieru pri zásadoch proti škodcom, rastlinným chorobám, burinám a pri hygienických opatreniach,
- d) vyváža bez povolenia do zahraničia chránené živočíchy alebo ich vývojové štádiá,
- e) inak porušuje podmienky ochrany v chránených územiach, na chránených prírodných vý-

tvoroch alebo na chránených prírodných pamiatkach.

[3] Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť protiprávneho konania a na rozsah hroziacej alebo spôsobenej škody.

[4] Okresný národný výbor môže v rozhodnutí o uložení pokuty podľa odseku 1 alebo 2 súčasne uložiť organizácii, aby v určenej lehote vykonala opatrenia na nápravu následkov konania, za ktoré bola pokuta uložená; ak tak organizácia neurobí, možno jej uložiť ďalšiu pokutu až do výšky dvojnásobku pokuty uloženej podľa odseku 1 alebo 2.

[5] Pokutu možno organizácii uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa okresný národný výbor dozvedel o porušení povinnosti, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo; ďalšiu pokutu podľa odseku 4 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa mala povinnosť uložená organizácii splniť.

[6] Pokuta je splatná do tridsiatich dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola uložená.

[7] Uložením pokuty organizácii zostáva nedotknutá zodpovednosť organizácie, prípadne jej pracovníkov podľa osobitných predpisov.

[8] Pokuta je príjmom národného výboru, ktorý ju uložil.“

2. § 20 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„[3] Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi štátnej správy môže ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom spôsob spoločenského ohodnotenia vybraných častí prírody chránených týmto zákonom a predpismi vydanými na jeho vykonanie.“

Čl. II

Zakon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku sa mení takto:

1. V § 11 úvodná veta znie: „Priestupku na úseku školstva a kultúry sa dopustí ten, kto“;

2. V § 11 sa vypúšťa ustanovenie označená písmenom d).

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1987.

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

⁵⁾ Vyhláška č. 125/1965 Zb.

Vyhláška č. 211/1958 Ú. v.

73

Z Á K O N

Slovenskej národnej rady

z 23. októbra 1986

o umelom prerušení tehotenstva

Slovenská národná rada sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1

Účel zákona

Zákon upravuje umelé prerušenie tehotenstva a so zreteľom na ochranu života a zdravia ženy a v záujme plánovaného a zodpovedného rodičovstva ustanovuje podmienky na jeho vykonávanie.

Predchádzanie nežiadúcemu tehotenstvu

§ 2

Nežiadúcemu tehotenstvu sa predchádza predovšetkým výchovou k plánovanému a zodpovednému rodičovstvu v rodine, v školách a zdravotníckych zariadeniach, výchovným pôsobením v oblasti sociálnej a kultúrnej a využívaním prostriedkov na zabránenie tehotenstva.

§ 3

Prostriedky na zabránenie tehotenstva, ktoré sú na lekárske predpis, ako aj lekárske vyšetrenia a kontrola s tým súvisiaca, sa poskytujú žene bezplatne.

Podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva

§ 4

Žene sa umelo preruší tehotenstvo, ak o to písomne požiada, ak tehotenstvo nepresahuje 12 týždňov a ak tomu nebránia jej zdravotné dôvody.

§ 5

Žene možno umelo prerušiť tehotenstvo zo zdravotných dôvodov s jej súhlasom alebo na jej podnet, ak je ohrozený jej život alebo zdravie alebo zdravý vývoj plodu alebo ak ide o genetický chybný vývoj plodu.

§ 6

(1) Žene, ktorá nedovŕšila šesťnásť rokov, možno umelo prerušiť tehotenstvo podľa § 4 so súhlasom zákonného zástupcu, prípadne toho, komu bola zverená do výchovy.

(2) Ak bolo podľa § 4 umelo prerušené tehotenstvo žene vo veku od šesťnásť do osemnásť rokov, vyrozumie o tom zdravotnícke zariadenie jej zákonného zástupcu.

Postup pri prejednávaní
umelého prerušenia tehotenstva

§ 7

Žena písomne požiada o umelé prerušenie tehotenstva ženského lekára zdravotníckeho zariadenia príslušného podľa miesta jej trvalého pobytu alebo miesta pracoviska alebo školy. Lekár je povinný poučiť ženu o možných zdravotných dôsledkoch umelého prerušenia tehotenstva aj o spôsoboch používania antikoncepčných metód a prostriedkov. Ak žena na umelom prerušení tehotenstva trvá a ak zistí lekár, že sú splnené podmienky pre jeho výkon, určí zdravotnícke zariadenie, kde sa výkon urobí.

§ 8

(1) Ak lekár nezistil podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva (§ 4, 5), môže žena do troch dní písomne požiadať o preskúmanie jeho záveru okresného odborníka pre odbor gynekológie a pôrodnictva, ktorý túto žiadosť preskúma najneskoršie do dvoch dní od jej doručenia. Na preskúmanie žiadosti si tento odborník prizve dvoch ďalších lekárov z tohto odboru, prípadne aj lekára z iného dotknutého odboru. Ak zistí, že podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva sú splnené, oznámi to žene a určí zdravotnícke zariadenie, kde sa výkon urobí.

(2) Ak okresný odborník pre odbor gynekológie a pôrodnictva nezistil podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva a žena na ňom trvá, postúpi ihneď jej písomnú žiadosť na preskúmanie krajskému odborníkovi pre odbor gynekológie a pôrodnictva, ktorý si prizve dvoch ďalších lekárov z tohto odboru, prípadne aj lekára z iného dotknutého odboru a preskúma žiadosť najneskôr do troch dní od jej doručenia. Ak nezistil podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva, oznámi žene písomne výsledok preskúmania, ktorý je konečný; v prípade, že podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva sú splnené, postupuje obdobne ako

okresný odborník pre odbor gynekológie a pôrodnictva podľa odseku 1.

§ 9

Na postup ustanovený týmto zákonom sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

§ 10

Umelé prerušenie tehotenstva cudzinkám

Umelé prerušenie tehotenstva podľa § 4 sa nevykoná cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej socialistickej republike zdržiavajú len prechodne.

§ 11

Príplatok alebo úhrada za umelé prerušenie tehotenstva

(1) Za umelé prerušenie tehotenstva vykonaného podľa § 4 uhradí žena v prípadoch ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom zdravotníckemu zariadeniu príplatok.

(2) Úhradu za umelé prerušenie tehotenstva cudzinkám upravuje osobitný predpis.

§ 12

Splnomocnenie

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky vydá všeobecne záväzný právny predpis, ktorým podrobnejšie upraví podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva, postup pri prejednávaní umelého prerušenia tehotenstva a výšku

príplatku a podmienky jeho platenia. Tento predpis tiež upraví okruh cudziniiek, ktorým možno umelé prerušenie tehotenstva vykonať za úhradu.

§ 13

Prechodné ustanovenie

Podľa tohto zákona sa prejednávajú aj žiadosti o umelé prerušenie tehotenstva, o ktorých sa právoplatne nerozhodlo pred začiatkom jeho účinnosti.

§ 14

Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotnosti;

2. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 72/1973 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotnosti;

3. vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky č. 141/1982 Zb. o zmene a doplnení vyhlášky č. 72/1973 Zb., ktorou sa vykonáva zákon č. 68/1957 Zb. o umelom prerušení tehotnosti.

§ 15

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1987.

V. Šalgovič v. r.

P. Colotka v. r.

74

V Y H L Á Š K A

Ministerstva zdravotníctva
Slovenskej socialistickej republiky

z 5. novembra 1986,

ktorou sa vykonáva zákon Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky ustanovuje podľa § 12 zákona Slovenskej národnej rady č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva:

§ 1

**Zdravotné prekážky pre umelé prerušenie
tehotenstva na žiadosť ženy**

(1) Zdravotnou prekážkou (kontraindikáciou), pre ktorú na žiadosť ženy nemožno prerušiť tehotenstvo je:

- a) zdravotný stav ženy, ktorý podstatne zvyšuje zdravotné riziko spojené s umelým prerušením tehotenstva,
- b) umelé prerušenie tehotenstva, od ktorého neuplynulo šesť mesiacov.

(2) Pri zdravotnej prekážke uvedenej v písomene b) možno umelo prerušiť tehotenstvo, ak

- a) žena už dvakrát rodila,
- b) dovŕšila 35 rokov veku,
- c) je dôvodné podozrenie, že žena otehotnela v dôsledku trestného činu, ktorý bol na nej spáchaný.

**Umelé prerušenie tehotenstva zo zdravotných
dôvodov**

§ 2

(1) Zo zdravotných dôvodov možno umelo prerušiť tehotenstvo najneskôršie do dvanásť týždňov jeho trvania.

(2) Bez ohľadu na trvanie tehotenstva možno ho umelo prerušiť, ak je ohrozený život ženy alebo ak sa zistilo, že plod nie je schopný života alebo že je ťažko poškodený.

(3) Z genetických dôvodov možno umelo prerušiť tehotenstvo do dvadsaťštyri týždňov jeho trvania.

§ 3

(1) Zo zdravotných dôvodov sa žene s jej súhlasom umelo preruší tehotenstvo, ak k tomu dalo podnet zdravotnícke zariadenie, alebo z jej podnetu, ak sa zdravotný dôvod potvrdí podľa prílohy tejto vyhlášky.

(2) Zdravotný dôvod pre umelé prerušenie tehotenstva je oprávnený posúdiť vedúci oddelenia zdravotníckeho zariadenia, do ktorého ochorenie odborne patrí, alebo zástupca vedúceho oddelenia.

(3) Ak žena nesúhlasí s umelým prerušením tehotenstva, hoci sú na to zdravotné dôvody, vyžiada si od nej lekár zdravotníckeho zariadenia písomné vyhlásenie, že s umelým prerušením tehotenstva nesúhlasí. Ak odmietne dať písomné vyhlásenie, zaznačí to lekár do zdravotníckej dokumentácie.

§ 4

Postup pri umelom prerušení tehotenstva

(1) Žena písomne požiada o umelé prerušenie tehotenstva ženského lekára zdravotníckeho zariadenia príslušného podľa miesta jej trvalého pobytu, miesta pracoviska alebo školy. Žiadosť musí obsahovať prejav vôle ženy, že chce, aby jej bolo umelo prerušené tehotenstvo. Žiadosť sa podáva na tlačíve, ktoré jej poskytne zdravotnícke zariadenie.¹⁾

(2) Ženský lekár príslušného zdravotníckeho zariadenia ženu vyšetrí, určí trvanie tehotenstva, zistí, či umelému prerušeniu tehotenstva nebráni zdravotná prekážka (kontraindikácia) a urobí záver.²⁾ Trvanie tehotenstva sa ráta v dokončených týždňoch počínajúc prvým dňom poslednej menštruácie.

(3) Žena písomne potvrdí zdravotníckemu zariadeniu na predpísanom tlačíve, že ju lekár oboznámil so svojim záverom a že ju poučil o možných zdravotných dôsledkoch umelého prerušenia tehotenstva, ako aj o spôsobe použitia antikoncepčných metód a prostriedkov. Povinnosť poučenia má aj okresný, prípadne krajský odborník pre odbor gynekológie a pôrodnictva, ktorý písomnú žiadosť ženy preskúmal.

(4) Žena môže až do výkonu umelého prerušenia tehotenstva vziať svoju žiadosť späť. Túto skutočnosť uvedie lekár v zdravotníckej dokumentácii.

(5) Ak pre umelé prerušenie tehotenstva je potrebný súhlas zákonného zástupcu alebo toho, komu bola tehotná žena zverená do výchovy, uve-

¹⁾ Tlačívo ŠEVT, sklad. číslo 14 337 0.

²⁾ Tlačívo ŠEVT, sklad. číslo 14 338 0.

die svoj súhlas v zdravotníckej dokumentácii alebo zašle overený súhlas, ktorý sa k nej pripojí.

Miesto výkonu umelého prerušenia tehotenstva, hlásenie a povinnosti zdravotníckych pracovníkov

§ 5

(1) Lekár, prípadne okresný alebo krajský odborník pre odbor gynekológie a pôrodnictva, ktorý zistil podmienky pre umelé prerušenie tehotenstva, určí pre jeho výkon spádové zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti. Na pranie ženy môže určiť aj iné zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti, ak s tým toto zariadenie súhlasí.

(2) Zdravotnícke zariadenie ústavnej starostlivosti tehotenstva umelo preruší bez meškania. O čase umelého prerušenia tehotenstva lekár upovedomí ženu.

(3) O umelom prerušení tehotenstva vykonanom na žiadosť ženy vo veku od 16 do 18 rokov bez meškania vyrozumie zdravotnícke zariadenie jej zákonného zástupcu alebo toho, komu bola zverená do výchovy, ústne alebo písomne do vlastných rúk. Vyrozumenie sa zaznačí do zdravotníckej dokumentácie.

§ 6

Zdravotnícke zariadenie o umelo prerušených tehotenstvách podáva hlásenie²⁾ do piateho dňa každého mesiaca okresnému odborníkovi pre odbor gynekológie a pôrodnictva príslušnému podľa miesta trvalého pobytu ženy a krajskému ústavu národného zdravia.

§ 7

Všetci pracovníci zdravotníckeho zariadenia sú povinní podľa osobitného predpisu³⁾ zachovať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli v súvislosti s umelým prerušením tehotenstva, dbať na diskretnosť a chrániť oprávnené záujmy ženy.

§ 8

Príplatok

Za umelé prerušenie tehotenstva na žiadosť ženy,⁴⁾ ktoré bolo pri zistení tehotenstva v zdravotníckom zariadení ústavnej starostlivosti viac ako osemtyždňové, zaplatí žena zdravotníckemu zariadeniu pred výkonom príplatok vo výške 500 Kčs.

§ 9

Umelé prerušenie tehotenstva cudzinkám

(1) Umelé prerušenie tehotenstva na žiadosť ženy⁴⁾ sa nevykoná cudzinkám, ktoré sa v Slovenskej socialistickej republike zdržiavajú len prechodne. Za prechodný pobyt⁵⁾ sa nepovažuje pobyt cudzínok, ktoré pracujú na orgánoch a v organizáciách so sídlom v Slovenskej socialistickej republike, alebo členiek rodín pracovníkov týchto orgánov a organizácií, pobyt študujúcich a iných cudzínok, ktoré majú povolenie na pobyt v Slovenskej socialistickej republike podľa osobitných predpisov,⁶⁾ prípadne podľa medzištátnych dohôd. Zdravotnícke zariadenie má povinnosť požadovať predloženie príslušného dokladu.⁷⁾

(2) Cudzinky, ktoré majú nárok na bezplatnú liečebno-preventívnu starostlivosť,⁸⁾ uhradia zdravotníckemu zariadeniu príplatok podľa § 8. Ostatné cudzinky platia úhradu podľa osobitného predpisu.⁹⁾

§ 10

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa úprava Ministerstva zdravotníctva Slovenskej socialistickej republiky z 20. januára 1981 č.: Z-501/1981-B/1 o poplatkoch za vyšetrenie a kontrolu pri hormonálnej a vnútro maternicovej antikoncepcii.¹⁰⁾

§ 11

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1987.

Ministerka:

MUDr. Tökölyová v. r.

³⁾ § 55 ods. 2 písm. e) zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu.

⁴⁾ § 4 zákona SNR č. 73/1986 Zb. o umelom prerušení tehotenstva.

⁵⁾ § 10 zákona SNR č. 73/1986 Zb.

⁶⁾ Vyhláška Ministerstva vnútra č. 69/1965 Zb., ktorou sa vydávajú podrobnejšie predpisy o pobyte cudzincov na území Československej socialistickej republiky.

⁷⁾ Napr. povolenie na pobyt pre cudzincov vydané príslušným orgánom Zboru národnej bezpečnosti alebo preukaz vydaný Federálnym ministerstvom zahraničných vecí, u pracovníčok vyznačený pracovný účel v cestovnom doklade, pri služobnom pridelení potvrdenie orgánu alebo organizácie, v ktorej vykonáva pracovnú činnosť.

⁸⁾ § 30 zákona č. 20/1966 Zb.

§ 66 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva č. 42/1966 Zb. o poskytovaní liečebno-preventívnej starostlivosti.

⁹⁾ Výmer Českého a Slovenského cenového úradu č. 1160/686/1981 o určení maloobchodných cien za liečebno-preventívnu starostlivosť uhrádzovanú devízovými cudzozemcami (uverejnený pod č. 25/1981 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR) a I. dodatok k tomuto výmeru č. 1159/1005/1985 (uverejnený pod č. 24/1985 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR).

¹⁰⁾ Uverejnená pod č. 12/1981 Vestníka Ministerstva zdravotníctva SSR, registrovaná v čiastke 18/1981 Zb.

Příloha vyhlášky č. 74/1986 Zb.

**Zoznam chorôb, syndrémov a stavov, ktoré sú zdravotnými dôvodmi
pre umelé prerušenie tehotenstva**

I. INTERNÉ**a) choroby srdca a cievneho systému**

Chyby chlopni, najmä mitrálna stenóza a insuficiencia aorty s obmedzením výkonnosti srdca alebo také, pri ktorých došlo pred tehotenstvom k prejavom obehovej slabosti, k infarktu pľúc, k embóliám do veľkého obehu alebo k akútne edému pľúc. Akútne alebo evolutívne zápalové srdcové choroby (myokarditída, bakteriálna endokarditída, evolutívny reumatizmus).

Infarkty srdcového svalu.

Všetky choroby srdca, pri ktorých dochádza po ukončení 12. týždňa tehotenstva k arytmiám (mihanie alebo kmitanie komôr, kardiálne synkopy), k venostáze alebo k cyanóze.

Vrodené srdcové chyby s poruchou krvného obehu, najmä chyby s cyanózou a koarktáciou aorty so zreteľným pretlakom na horných končatinách.

Stavy po operácii srdca a veľkých ciev pre vrodené alebo získané srdcové chyby, pokiaľ nebola dosiahnutá úplná korekcia chyby a normalizácia hemodynamických pomerov.

Hypertenzia rezistentná na terapiu s vysokým diastolickým tlakom.

Varikózný komplex rozsiahleho stupňa postihujúci najmä oblasti rodidiel a dolné končatiny so stavmi po ulceráciách a tromboflebitidách.

Diagnosticky bezpečne preukázané kardiomyopatie.

Pri ťažších chorobách srdca, ktoré nejavia známky progresie, treba zvážiť, či bude možné matku uchrániť ostatnej námahy (domácnosť, zamestnanie, ošetrovanie dieťaťa najmä v prvých 2–3 rokoch, ak je v rodine viacero malých detí vyžadujúcich opateru aj v noci).

b) choroby pľúc

Choroby pľúc s obmedzením respiračnej funkcie (pulmonálna insuficiencia, bronchiectázia, chronická bronchitída, emfyzém).

Chronické pľúcne infekcie.

c) choroby obličiek

Chronická glomerulonefritída, najmä so známami akútneho zápalového procesu.

Chronická glomerulonefritída sprevádzaná nefrotickým syndrómom alebo hypertenzným syndrómom.

Pyelonefritída s obmedzením reňálnych funkcií.

Nefrotický syndróm.

Polycystické obličky.

Geneticky podmienené nefropatie (napr. metabolické tubulárne syndrómy), každé ochorenie obličiek, kde je znížená glomerulárna filtrácia trvale pod 50 %.

d) chorobné stavy krvotvorby

Krvácavé choroby, kde možno pri pôrode a v šestonedelí očakávať závažné krvácanie.

Všetky hemoblastózy a hemoblastómy.

Hemolytické anémie.

Preukázané prenášanie ťažkých foriem hemofilii alebo Rendu-Osler-Weberovej choroby.

e) choroby tráviaceho ústrojenstva

Komplikovaná cholelitiáza (biliárna cirhóza, cholelitiáza, empém žľázka, cholangitída, pankreatitída).

Recidivujúca pankreatitída, pankreatolitiáza.

Aktívna alebo dlhotrvajúca recidivujúca vredová gastroduodenálna choroba.

Hemoragická (ulcerózna) proktokolitída a regionálna enterokolitída (Crohnova choroba).

Stavy zistiteľnej denutricie vyvolané chorobami tráviaceho ústrojenstva.

Chronické parenchymatózne choroby pečene.

Stav po infekčnej hepatitíde do 1. roka so známami poruchy funkcií pečene.

f) endokrinné poruchy

Basedowova choroba.

Struma s mechanickými následkami, najmä retrosteruálna struma s kompresiou krčných žíl.

Hyperthyreóza — metabolicky nestabilná (všetky formy).

Nekompenzovaná hypothyreóza.

Hyperparathyreoidizmus.

Adenómy nadobličiek.

Feochromocytóm.

Diabetes mellitus I. typu, pokiaľ diabetička ne-

bola v čase počatia alebo v prvých týždňoch tehotenstva ideálne kompenzovaná.

Diabetes mellitus I. typu s komplikáciami (najmä cievnyimi), pri juvenilných formách, pri opakovaných potratoch a úmrtiach plodu, ale aj pri diabete mellitus (juvenilného typu) bez komplikácií.

Diabetes mellitus II. typu, kde môže tehotenstvo zhoršiť základné ochorenie.

Diabetes mellitus II. typu s komplikáciami (najmä cievnyimi, kardiovaskulárnymi).

Diabetes mellitus I. a II. typu pri obojstrannom zaťažení (diabetes oboch rodičov alebo v oboch rodinách).

Gestačný diabetes v predchádzajúcom tehotenstve (vyžadujúci aplikáciu inzulínu), ak sú prítomné ďalšie rizikové faktory, najmä genetická záťaž.

Vo všetkých prípadoch diabetes I., II., aj gestačného DM, kde preukázaným vyšetrením HbA_{1c}, alebo iného indikátora dlhodobej kompenzácie bola zistená zlá kompenzácia v čase počatia (hladina HbA_{1c} vyššia ako 10 %).

Ostatné endokrinopatie na základe vyšetrenia odborného ústavu.

g) infekčné choroby

V prvých 16. týždňoch tehotenstva pri ochorení:

s bezpečne preukázanou teratogenitou alebo iným rizikom pre plod, ako je rubeola, infekcia cytomegalovirom, toxoplazmóza, AIDS.

Infekcia s možnou teratogenitou alebo iným rizikom pre plod, ako: varicella, chrípka, mumps, herpes simplex, EB vírus, coxióza B, lymfocytárna choriomeningitída, parvovírus, vírusová hepatitída (najmä typu B), listerióza, lymská choroba, event. aplikácia živých očkovacích látok matke.

h) metabolické poruchy

Arthritis urica s opakovanými záchvatmi alebo u pacientiek sústavne liečených na túto chorobu.

Poruchy lipidového metabolizmu biochemicky preukázané, najmä podmienené geneticky alebo s prejavmi neskorších zmien orgánov (napr. arterioskleróza).

Tesaurizmózy preukázané histologicky alebo biochemicky.

II. CHIRURGICKÉ

Rozsiahle brušné prietrže, bráničné a hiátové prietrže, ak žena nesúhlasí s operáciou.

Posiresekčný syndróm po resekcii žalúdka, postcholecystektomické syndrómy.

Opakujúce sa liežne stavy.

Chirurgicky liečené vrodené anomálie hrubého čreva a konečníka.

Rozsiahle brušné a panvové benigne nádory.

Stavy po resekcii pľúc so znížením funkčnej kapacity pľúc.

Aktinomykóza pľúc a pľúcne abscesy.

Pravé a nepravé arteriovenózne aneurizmy aorty a veľkých ciev vnútrobrušných a končatinových.

Malformácie mozgových ciev anatomicky benigne.

III. UROLOGICKÉ

Stavy po odobrati obličky, alebo ak jedna oblička chýba (agenéza) alebo je nedostatočne vyvinutá (hypoplázia) pri funkčnej nedostatočnosti zvyšnej obličky.

Cystóza obličiek.

Pyelonefritída s obmedzením renálnych funkcií.

Hematúria z neznámej príčiny.

Obojstranná nefrolitiáza, aj keď nie sú konkrementy fixné a často z oboidvoch obličiek spontánne odchádzajú — urátová urolitiáza.

Papilomatóza mechúra.

Hydronefróza.

Iné závažné vývojové odchýlky vedúce k zníženiu funkčnej schopnosti obličiek.

IV. ORTOPEDICKÉ

Všetky dedičné vrodené chyby osteoartikulárneho aparátu.

Stavy po vrodenej bedrovej dysplázii od sublúxie vyššie.

Stavy po Perthesovom ochorení s neskoršou preartrozou.

Stavy po juvenilnej epifyzeolýze hlavice stehennej kosti.

Spondylolýza, spondylolistéza.

Skolióza hrudnej a bedrovej chrbtice nad 30 st.

Vrodené deformity panvy (hypoplázie) nadobudnuté (postradiačné, Chrobakova panva, atp.) posttraumatické s poruchou panvového kruhu.

Deformačná artróza nosných kĺbov.

Stavy po rozsiahlych a komplikovaných zlomeninách s funkčným alebo anatomickým defektom.

Juvenilna reumatoidna artritída; PCP.

Ťažké poruchy stereotypu chôdze.

Ankylózy veľkých kĺbov.

Pouřazové stavy sprevádzané parézou veľkých periférnych nervov.

Systémové ochorenia, metabolické osteopatie.

Stavy po poliomyelitide.

Stavy po detskej mozgovej obrne.

Recidivujúca chronická osteomyelitída.

Nádory pohybového aparátu a im podobné maligne afekcie, potenciálne maligne, úporne recidivujúce alebo pôsobiacie ťažkosti v dôsledku lokalizácie.

V. REUMATOLOGICKÉ

Ankylotizujúca spondyloartritída — Morbus Bechterev.

Progresívna polyartritída „reumatoídna artritída“. Pri chronických polyartritídach treba prihliadnúť najmä na priebeh choroby, jej aktivitu a ovplyvniteľnosť liečbou, ako aj na funkčnú zdatnosť.

Chronická dna s pokročilými deformáciami a najmä orgánovým postihnutím.

Reumatická hôrúčka v štádiu aktivity a v čase prevencie liečbou penicilínom.

Difúzne ochorenie spojiva (tzv. kolagenózy),

- a) systémový lupus erythematoses, najmä evolutívne formy s príznakmi lupusu (nephritídy),
- b) difúza sclerodermia, najmä progredujúce formy s prejavmi postihnutia orgánov,
- c) dermatomyóza s polymyositickým syndrómom a orgánovými zmenami,
- d) nodózna polyarteritída.

VI. ONKOLOGICKE

- a) zhubné novotvary a stavy po ich operatívnom odstránení alebo liečbe ožarovaním, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť priebeh tehotenstva, mať vplyv na plod alebo ohroziť zdravotný stav ženy,
- b) carcinoma in situ, pokiaľ ohrozuje zdravotný stav matky,
- c) chemoterapia.

VII. PNEUMOLOGICKÉ

Tuberkulóza a iné mykobakteriózy

- a) Tuberkulóza a iné mykobakteriózy v evolutívnej fáze (rozpad, rozsev, infiltrácia) s nálezom aj bez nálezu mykobaktérií, keď aj napriek liečbe antituberkulotikami možno čakať, že by tehotenstvo zhoršilo ochorenie budúcej matky. Všetky formy tuberkulózy alebo iné mykobakteriózy v rezorpcii alebo inaktívne formy:

- pri podstatne zníženej kardiorepiračnej funkcii v dôsledku základného ochorenia,
- komplikované iným závažným ochorením, aj keď jeho stupeň sám osebe nie je indikáciou pre umelé prerušenie tehotenstva (napr. diabetes mellitus),
- ak predchádzajúce tehotenstvo malo vplyv na zhoršenie tuberkulózneho ochorenia.

Nákazlivé formy tuberkulózy u osôb žijúcich v spoločnej domácnosti s budúcou matkou, ktoré nemožno negativizovať antituberkulóznou liečbou a nemožno zabezpečiť ich izoláciu.

- b) Mimoplúcna tuberkulóza.

Tuberkulóza obličiek s výrazným úbytkom parenchýmu a chronickou insuficienciou obličiek.

Posttuberkulózne nefropatie, pri ktorých by tehotenstvo mohlo viesť k dekompenzácií.

Florídna špecifická cystitída pri renálnej tuberkulóze, ktorá pretrváva aj napriek liečbe antituberkulotikami a vyvoláva funkčné zmeny obličiek.

Nešpecifické choroby pľúc a pohrudnice

Všetky choroby pľúc komplikované obmedzením kardiorepiračnej funkcie, ktoré je rozhodujúce pre indikácie na umelé prerušenie tehotenstva.

Toto obmedzenie môžu vyvolať predovšetkým tieto choroby:

- chronické obštrukčné choroby pľúc (chronická bronchitída, asthma bronchiale, emfyzém pľúc, bronchiektázie,
- rozsiahla sarkoidóza,
- pneumokoniózy,
- difúzne pľúcne fibrózy a alergická alveolitída,
- rozsiahle pohrudničné zrasty.

Chronické zápalové ochorenia pľúc (napr. pľúcny absces, bronchiektázie).

VIII. NEUROLOGICKÉ

Roztrúsená mozgomiešna skleróza a iné demyelinizačné choroby (podľa závažnosti stavu a obrazu choroby).

Paraplégie a ťažké paraparézy dolných končatín z organickej príčiny.

Nádory mozgu, miechy a ich obalov.

Parazitárne ochorenia centrálneho nervového systému.

Degeneratívne a heredodegeneratívne choroby centrálneho nervového systému (napr. choroba Friedreichova, Pierre-Marieova, Wilsonova, Westphal-Strümpellova, Creutzfeld-Jakobsova, Alsheimarova, Gerstmann-Sträusslerov sy., amyotrofičná laterálna skleróza).

Všetky myopatie.

Dystrofické myotónie.

Huntingtonova choroba.

Ťažké formy cievnych ochorení a príhod mozgových a miešnych.

Aneurizmy a intrakraniálne cievne malformácie.

Funikulárne myelózy.

Encefalitídy, encefalomyelitídy a meningitídy v akútnom štádiu a ťažšie neskoršie reziduálne syndrómy.

Polyradikuloneuritídy.

Ťažké formy polyneuropatie.

Myasténia.

Syringomyelia a syringobulbia.

Úrazy mozgu a miechy s výraznou ložiskovou symptomatológiou, vrátane reziduálnych stavov tohto typu.

Athetosis duplex.

Primárna atrofia mozočková.

Dysbasia lordotica progressiva.

Familiárna periodická obrna.

Ťažšie bedrové diskopatie.

Ťažké rezistentné neuralgie.

Epilepsia rezistentná na modernú medikamentóznú liečbu.

Detská mozgová obrna.

Neuroloues — neurotabes.

Ťažké sekundárne neurastenické syndrómy.

Ťažké neurovegetatívne neurózy.

Ťažké formy migrény s častými nezvládnuteľnými záchvatmi.

Všetky akútne a chronické intoxikácie s postihnutím periférneho alebo centrálného nervového systému.

Všetky ostatné nervové choroby, ktoré sa podstatne zhoršili počas predchádzajúceho tehotenstva.

IX. PSYCHIATRICKÉ

a) choroby ženy:

Psychózy.

Ťažšia forma psychopatie, dekompenzácia psychopatie.

Ťažšia reaktívna psychická porucha s nebezpečenstvom suicídia, event. overená hospitalizáciou.

Anxiózna a obsedantná neuróza.

Nervové hereditárné ochorenie s psychickými poruchami.

b) Choroby vyskytujúce sa u jedného z rodičov, najmä dedične prenosné:

Psychózy.

Oligofrénia.

Ťažšie formy psychopatií.

Závažné sexuálne deviácie.

c) Ak žena porodila oligofrénne alebo inak psychicky poškodené dieťa a znovu otehotnela od toho istého muža.

d) Alkoholizmus alebo iná toxikománia u jedného z rodičov, ak sa prejavuje aj povahovými defektami.

e) Ak je žena v čase tehotenstva aktívne liečená alebo doliečovaná psychofarmakami.

X. DERMATOVENEROLOGICKÉ

a) Kožné.

Penfigus a dermatitis herpetiformis.

Erythrodermia.

Lupus erythematosus acutus ev. disseminátus.

Dermatomyositis acuta.

Sklerodermia.

Herpetiformné impetigo.

Purpury zhoršujúce sa počas tehotenstva.

Mycosis fungoidos.

Xeroderma pigmentosum.

Malígný melanóm.

Iné zhubné kožné novotvary.

Závažné genodermatózy a vývojové kožné chyby.

Generalizovaná pustulózná psoriáza.

Všetky závažné rozsiahle kožné ochorenia.

Stavy po ťažkých popáleninách na prsníkoch a okolo rodidiel.

Chronické pruriginózne dermatózy so psychopatiami.

b) Manifestný syfilis vo všetkých štádiách a formách so syfilofóbickými obavami o zdravie dieťaťa (pri antibiotickej clone).

Lymfogranulóma venereum.

XI. OFTALMOLOGICKÉ

a) Choroby zrakového ústrojenstva a očné prejavy celkových ochorení, pri ktorých možno umelým prerušením tehotenstva zabrániť trvalému poškodeniu zraku matky, pokiaľ poškodeniu nemožno zabrániť inými spôsobmi ako oftalmologickou prevenciou (fotokoagulácia, kryopexia a pod.) alebo pôrodom cisárskym rezom. Sem patria najmä:

Recidivujúce zápal sietnice a cievnatky, najmä nezistené etiológie a preukázateľne zhoršené predchádzajúcim tehotenstvom.

Zápal sietnicových ciest s opakovaným krvácaním.

Vysoká krátkozrakosť s pokročilými degeneratívnymi zmenami sietnice a cievnatky, s krvácaním alebo odchýlením sietnice a vitreoretinálnej degenerácie s nebezpečenstvom odchýlenia sietnice.

Retinopatie, najmä diabetické a toxemické.

b) Familiárne a hereditárne ochorenia sietnice, zrakového nervu a dioptrického ústrojenstva oka (rohovky, šošovky), ktorých genetický podklad je dostatočne preukázaný a dominantne dedične vrozený glaukóm (potrebné vyjadrenie genetickej poradne).

XII. OTORINOLARYNGOLOGICKÉ

Relatívnou indikáciou pre prerušenie tehotenstva je otoskleróza

a) ak počas predchádzajúceho tehotenstva došlo k väčšiemu poškodeniu sluchu,

b) pri zatažení oboch rodičov otosklerózou,

c) ak vzhľadom na poruchu sluchu a ďalšie sprievodné zmeny došlo k ťažkej psychóze (pôdľa vyjadrenia psychiatra a otológa).

Relatívnou indikáciou pre prerušenie tehotenstva je dedičná hluchota alebo ťažká vnútrošná nedoslýchavosť hereditatívneho pôvodu oboch alebo jedného z rodičov, keď oddelenie pre lekársku genetiku určí riziko možného postihnutia dieťaťa.

XIII. GYNEKOLOGICKÉ A PÔROBNÍCKE

Hypermezis gravidarum v prípade orgánových zmien.

Tažká neskorá gestoza zistená počas predchádzajúceho tehotenstva, najmä ak bola spojená s hypertenziou a proteinúriou.

Patologické stavy v pôrodníckej anamnéze:

- opakované atonické krvácanie po pôrode, opakované krvácanie spojené s adherentnou placentou, pre ktorú bolo potrebné vykonať manuálne vybavenie,
- po dvoch pôrodoch ukončených cisárskym rezom,
- po operačnej úprave závesného a podporného aparátu, ak má žena dve živé deti.

Venter pendulus, ktorý vznikol diastázou priamych svalov po dvoch pôrodoch.

Stavy po operáciách pre neudržanie moču.

Nepravidelnosť plodového vajca, opakované pôrody detí s fetálnou erytroblastózou, ak jej predchádzali dve tehotenstvá s mŕtvymi alebo poškodenými plodmi a prejavmi sérologického konfliktu.

Počatie po dočasnej rtg kastrácii, alebo ak má žena poškodené vaječníky rtg ožarovaním z iných príčin.

Počatie medzi príbuznými v priamom rade alebo medzi súrodencami.

Počatie do dovŕšenia 15. roku veku.

Počatie po 40. roku veku.

Zlyhanie intrauterinnej antikoncepcie.

XIV. GENETICKÉ

Závažné dedičné choroby a vývojové chyby diagnostikované na plode metódami prenatalnej diagnostiky alebo dôkaz ich vysokého rizika.

Závažné dedičné choroby a chyby, ak riziko poškodenia plodu určené genetickým vyšetrením presahuje 10 %.

Pri syndrómoch semiletálnych alebo vedúcich k nutnosti azylového ošetrovania výnimočne i pri nižšom riziku.

Faktory s preukázanými mutagénnymi a teratogénnymi účinkami na plod, najmä preukázané užívanie liekov s mutagénnym alebo teratogénnym účinkom, profesionálna expozícia chemickými látkami s mutagénnym alebo teratogénnym účinkom a nadmerná expozícia ionizujúcim žiarením.

Poznámka: Žena predloží potvrdenie lekára, ktorý liek predpísal, s uvedením diagnózy, dátumu vystavenia receptu a predpisanej dávky. Pri profesionálnej expozícii a expozícii ionizujúcim žiarením predloží posudok, ktorý obsahuje dátum a dávky expozície.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

Vydavatel: Federální statistický úřad — Redakce: 118 16 Praha I - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 36 86 — Administrace: Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p., 118 16 Praha I - Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku podle výmeru CCÚ č. 1646/22/71 a SCÚ č. 70 0/71 MC ze dne 22. 10. 1971 — Roční předplatné činí 68,— Kčs a vybírá se v I. čtvrtletí — Reklama předplatného se uznává do 3 měsíců od data vydání reklamované částky. Pozdější požadavky budou vyřízeny na základě objednávky — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí, nepozději do 10 dnů před stanoveným datem — Účet pro předplatné SČÚS Praha I — účet č. 19-709.011 — Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 Be 55 — Tisknou: Tiskařské závody, n. p., závod 2, Praha I - Malá Strana, Karmelitská 6 — Dohledací pošta Praha 07